

СЪКРАТЕНО СЪДЪРЖАНИЕ НА ЛИБРЕТОТО.

ДѢЙСТВИЕ I.

1-то дѣйствие става въ пространитѣ ливади отъ имѣния на Тахиръ-бега, въ околността на града Видинъ.

На ливадитѣ отъ пространитѣ имѣния на Тахиръ-бегъ, прѣди заходжане на слънцето, раята продължава да довършва трудната полска ангария; момитѣ и момцитѣ съ пѣсни, а старитѣ съсипани и умаломощени отъ непосилната работа, съ тѣга и загриженост работятъ. Дохожда баба Дена съ малкия Генко, която носи храна на работниците и ги прѣдупрѣждава, че беговия яверинъ, дели-Омеръ, който надзирава полскитѣ работи на раята, щѣлъ скоро да дѣйде да види колко работа е изработено, като се заканвалъ на раята, ако не намѣри всичко свършено. Малкия Генко разпитва дѣдо Тошо за спahiитѣ и за теглото на раята. Пристига дели-Омеръ и почва бой, ревъ и писъкъ на раята отъ неговитѣ мѣки и насилни изтезания. Въ тоя моментъ се явява Тахиръ-беговица, която излѣзла да се порадва на хубостта на природата и вижда грубостта на беговия яверинъ и изтѣзанията на раята. Тя изобличава дели-Омера за неговитѣ безчовѣчни дѣйствия и го изпѣжда. Слѣдъ като Тахиръ беговица остава сама, омаяна отъ хубостта на полскитѣ цвѣта и обяна отъ пѣянието на славеитѣ, тя се прѣдава на сладкитѣ мечти на свободния животъ, за който завижда и на славеитѣ. Въ това настроение на хубавата ханѣмка се показва на сцената единъ гиздавъ хубавъ момъкъ — ябанджията — българинъ, който живѣе въ Влашко, кѣдѣто си е направилъ добро състояние и дошелъ въ своето отечество да споходи своитѣ близки. Слѣзълъ отъ конѣтъ, съ който правилъ разходката си, край градѣтъ, той случайно съглежда хубавата ханѣмка и впива очи въ непокрытото ѣ лице и не може да отвои очи отъ хубостта ѣ. И ханѣмката отъ своя страна забравя и яшмакъ и всичко и се заглежда въ тоя красивъ гяуринъ — ябанджията. И двамата се влюватъ единъ въ другъ отъ първо виждане, а тая любовъ приготвя фатални послѣдствия за всички. Когато Тахиръ-беговица трѣгва съ ранено сърдце да се прибере, сърпѣтъ на мѣсечината вече почналъ да се показва. Изъ задъ храстѣтъ се показва Търна циганката, която е чула и видѣла всичко и тутакси скроява планъ да се възползува отъ тая любовъ на хубавата ханѣмка, за да си отмѣсти на Тахиръ-бегъ, силния спahия, който бѣ посѣкълъ синѣтъ ѣ едно врѣме. Раята, уморена и съсипана отъ тѣжката ангария, напуца полската работа и се прибира, за да се яви утрѣшния день пакъ на работа, като пѣе съ покурено сърдце:

Труденъ день се свърши,
Ето вече мракъ,
Потъ отъ чела трийте! . . .

Утрѣ роби пакъ
На работа всѣкъ!

ДѢЙСТВИЕ II.

2-то дѣйствие става въ единъ павилионъ отъ градината на харем-лѣка, въ Тахиръ-беговия конакъ въ града Видинъ, до самия Дунавъ.

Една лѣтна рамазанска вечеръ въ харем-лѣка на Тахиръ-бегъ. Слѣдъ пълния разкошъ на гозби, настѣпва разкошъ въ танци и други забавления за силния Тахиръ-бегъ и за неговия харемъ. Мѣжду другитѣ, се явява прѣоблечена като врачка Търна Циганката, ужъ да врачува на Тахира-бега и на неговия харемъ, а въ сѣщностъ да намѣри възможностъ да се срѣщне насамѣ съ Тахиръ-беговица и да прѣдупрѣди хубавата ханѣмка, че «оня гяуринъ» ябанджията гори отъ любовъ къмъ нея и за да увѣри ханѣмката въ своитѣ думи, съобщава ѣ, че тоя ябанджия ще се яви прѣоблѣченъ като рибаръ въ една лодка, която ще мине по Дунава край Тахиръ-беговитѣ конаци и ще запѣе сѣщата пѣсень, която пѣеше, когато напустна мѣстото на ливадата, кѣдѣто първи пътъ се видѣха. Тахиръ-бѣговица изъ начало почти въ припадѣкъ изплашена, по-сѣтне обладана отъ любовта разкрива своето сърдце прѣдъ своята кърмачка, на която изповѣдва, че отъ любовъ къмъ тоя «гяуринъ», къмъ тоя ябанджия, тя е готова да изпие до дѣно чашата съ отровата на това, що свѣтътъ нарича злощастие... таксиратъ!